

Littellän asialle.

Suomen Pankin
Johtokunta.

Helsingissä

Syyskuun 27 p. 1923.

Paap. 7/10 23 Jule 105

Eduskunnan Pankkivaltuusmiehille.

N° 50.

Kirjelmässä kesäkuun 1 päivänä 1923 N:o 81 ovat Pankkivaltuusmiehet pyytäneet Johtokuntaa antamaan lausuntonsa siitä 1) onko huhtikuun 4 päivänä 1921 annetun, suomen ja ruotsin kielen käyttämistä tuomioistuimissa ja muissa viranomaisissa koskevan lain 22 § kumonnut Pankin Ohjesäännön 53 §:n ja Eduskunnan lokakuun 1 päivänä 1907 tekemän, Pankin hallinnon ja kirjanpidon kieltä koskevan päätöksen sekä 2) koskevatko sen jälkeen annetut kielilait ja niihin liittyvät asetukset Suomen Pankkia. Tämän johdosta saa Johtokunta kunnioittaen lausua seuraavaa:

Huhtikuun 28 (ei 4:nä) päivänä 1921 annettu, sittemmin kumottu laki antaa määräykset kotimaisten kielien käytännöstä, mutta ei sisällä määräyksiä valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta, eikä siis koske Pankin Ohjesäännön 53 §:ää, yhtä vähän kuin 1 päivänä kesäkuuta 1922 annettu kielilakikaan. Sitä vastoin voimassa oleva laki valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta, annettu samana

päivänä kuin viimeksimainittu, antaa täysin sitovat määräykset tässä suhteessa: - siis muuttaa Ohjesäännön 53 §:n, mikäli viimeksimainittu on ristiriidassa edellisen kanssa, mutta ei muissa suhteissa.

Ohjesäännön 53 § määrää että vakinaista virkaa pankissa täytettäessä on pääasiallisesti otettava huomioon hakijan taito ja soveliaisuus, johon kuuluu, paitsi muuta että hakija on näyttänyt osaavansa käyttää suomen ja ruotsin kieltä suullisesti ja kirjallisesti siinä määrässä kuin viran laatu vaatii. Vaatimusten lähempi määrittely on siis jätetty Johtokunnan harkinnan varaan.

Uusi lainsäädäntö ei ole viimeksimainittua periaatetta muuttanut. Hakijan tulee vastedeskin omata semmoiset kielitaidot, kuin viran laatu vaatii. Mutta tätä määriteltäessä tietenkään ei ole lupa opportunitteettisyydestä tyytyä vähempään kuin mitä laki valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta ja asetus sen täytäntöönpanosta säätävät, mutta enemmän voidaan vaatia.

Viitatus lain mukaan tulee Johtokunnan lainopillisen jäsenen ja Pankin sihteerin täydellisesti hallita suomen kieltä. Sen lisäksi heiltä vaaditaan ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen taito. Muilta Pankin virka-

2
1
2
miehiltä vaaditaan viran edellyttämä riittävä kielitaito, siis joka tapauksessa hyvä suomen kielen ja tyydyttävä ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen taito (viitattu laki 1§ 1 mom.- Asetus 1 §), jääden Ohjesäännön nojalla viran täyttämistä huolehtivan organin harkittavaksi josko viran laatu mahdollisesti vaatii laajempaakin kielitaitoa.

Poikkeustapauksissa voi Tasavallan Presidentti myöntää erikoisvapautusta tai lievennystä puheenalaisen lain vaatimista kelpoisuusehdoista (Asetus 5 §).

Esitetyn nojalla on siis katsottava että uudempi kielilainsäädäntö ei ole kumonnut Ohjesäännön 53 §, vaan ainoastaan jossakin määrin rajoittanut asianomaisten harkintaoikeutta.

Mitä toiseen kysymykseen tulee, on todettava että varsinainen laki, jonka Eduskunta on hyväksynyt ja Tasavallan Presidentti on vahvistanut, on katsottava kumonnetuksi Eduskunnan päätöksen, joka ei semmoisenaan ole katsottava laiksi, vaan ainoastaan Eduskunnan toimivaltaan perustuvaksi määräykseksi. Eduskunnan 1 päivänä lokakuuta 1907 tekemän päätöksen ensimmäisen pöytäkirjan sijalle on ehdottomasti velvoittavana tullut 1 päivänä kesäkuuta 1922

annettu kielilaki. Sen mukaan on Suomen Pankki oleva
kaksikielinen (§ 2 mom. 3) ja on Pankissa sisäisenä virka-
kielenä käytettävä joko suomea tai ruotsia lain 12 §:n
antamien säännösten mukaisesti.

August Alenius

A. Basim *Antti* *Anders*

H. P. Oksanen

en Pankin
TOKUNTA.
singissä
17 p. 19
35.

N
tar
jot
kie
dat
sus
val
ala
puu
tul
saa
ase
ko
ess
ser

Suomen Pankin

JOHTOKUNTA.

Helsingissä
kok. 17 p. 1923.
N° 35.

Eduskunnan Pankkivaltuusmiehille.

Viime maaliskuun 1 päivänä päivätyssä kirjelmässä N° 34 ovat Pankkivaltuusmiehet kehoittaneet Johtokuntaa tarkastamaan, sisältääkö uusi kielilainsäädäntö määräyksiä, jotka vaativat muuttamaan Pankissa kielenkäyttöön tai kielitaitoa koskeviin vaatimuksiin nähden tähän asti noudatettuja menettelytapoja.

Käsitellessään asiata on Johtokunta todennut että uusi kielilainsäädäntö sinä ajankohtana, jolloin Pankkivaltuusmiehet päättivät lähettää Johtokunnalle puheenalaisen kirjelmänsä, oli selvitysten ja täydennysten puutteessa, jotta vältettäisiin liian pitkälle vievää tulkintaa. Nytemmin viitatus epäselvyydet ja aukot on saatu korjatuiksi viime huhtikuun 28 päivänä annetulla asetuksella. Näin ollen ei Suomen Pankkia koskevia erikoissäännöksiä nykyään tarvita, ohjesäännön 53 §:n pysyessä voimassa rinnan muun kielilainsäädännön kanssa ja sen mukaisesti tulkittuna.

K. Basibier.

Lauri af Heurlin

Ernst Gråsten.

A; Broberg.

W. Sahlstein.